

Begreber i arbejdstidsregnskabet (ATR)

For en beskrivelse af overgangen fra ATR's begreber til nationalregnskabets begreber henvises til nationalregnskabets publikationer.

Indholdsfortegnelse

Beskæftigelse	1
Job	2
Præsterede timer	2
Lønsum	3

Beskæftigelse

Den gennemsnitlige beskæftigelse består af det gennemsnitlige antal personer, der hver dag i løbet af en periode har haft indtjening som enten selvstændig, medarbejdende ægtefælle eller lønmodtager i deres primære ansættelsesforhold. Medarbejdende ægtefæller, der har overført indkomst fra den selvstændige ægtefælles virksomhed, er inkluderet. For selvstændige i personligt ejede virksomheder er de med, såfremt man på baggrund af administrative oplysninger vurderer, at der er tilstrækkelig aktivitet til at der er tale om et job. Ulønnet familiehjælp er generelt ikke med. Beskæftigelse (og job) omfatter også støttet beskæftigelse, såfremt man modtager løn. Personer, der er midlertidigt fraværende som følge af orlov, men som har en tilknytning til et arbejdssted i form af et job at vende tilbage til, tæller med i beskæftigelsen. Personer, der i op til 45 dage ikke har modtaget løn, men efterfølgende er vendt tilbage til samme arbejdsgiver, er medregnet i perioden uden lønudbetaling. Orlov fra beskæftigelse omfatter personer på barselsorlov og sygeorlov og frem til 2010 også personer på børnepasningsorlov.

Da man godt kan være på orlov på deltid, så er det muligt at de forskellige orlovsforløb og beskæftigelsesforløb finder sted samtidigt. Af samme grund kan man ikke længere lægge antallet af personer på de forskellige orlovstyper sammen med antallet af primære job og derfra udlede beskæftigelsen.

antal beskæftigede ≤

antal primære job
+ antal personer på børnepasningsorlov
+ personer på sygeorlov
+ personer på barselsorlov

ligesom

antal personer på orlov ≤

antal personer på børnepasningsorlov
+ personer på sygeorlov
+ personer på barselsorlov

antal bibeskæftigede ≤

antal bijob
+ antal på børnepasningsorlov fra bijob
+ antal på sygeorlov fra bijob
+ antal på barselorlov fra bijob

Job

Det gennemsnitlige antal job omfatter både de beskæftigedes primære ansættelsesforhold og eventuelle bijob, personen måtte have. Personer, der i op til 45 dage ikke har modtaget løn, men efterfølgende er vendt tilbage til samme arbejdsgiver, er medregnet i perioden uden lønudbetaling. Personer, der er midlertidigt fraværende fra arbejdet som følge af orlov, tæller ikke med ved opgørelsen af job i ATR. Det drejer sig om barsel eller sygdom, og indtil 2010 også børnepasningsorlov. For at sygefraværet skal ekskluderes i opgørelsen af job, skal det have en varighed ud over arbejdsgiver perioden (hvor hele fraværsperioden så trækkes fra). Modtager man ikke løn under fraværet, kan orlovsperioden maksimalt have en varighed på 3 måneder. Ansættelsesforhold under 1 times betalt arbejde om ugen tæller ikke med i afgrænsningen af job. Det samme krav gælder ved afgrænsningen af beskæftigede. Dog behøver man ikke at have mindst én betalt time om ugen under orlov. Der findes således følgende relation imellem antallet af job og beskæftigelsen:

antal job = *antal primære job* + *antal bijob*

Præsterede timer

De præsterede timer er defineret som arbejdsgiverbetalte præsterede arbejdstimer, inklusive præsterede timer under deltidsorlov samt betalte overarbejdstimer og eksklusive betalte fraværstimer. Betalte spisepauser opfattes som rådighedstimer og indgår i de præsterede timer. Overarbejdstimer er defineret som det antal betalte timer, der er arbejdet ud over den normale betalte arbejdstid, og omfatter også ekstratimer for deltidsansatte uden særskilt overarbejdstillæg. Præsterede timer omfatter arbejdsgiverbetalte præsterede arbejdstimer, inklusiv de timer der ligger i job, som ikke er personens hovedbeskæftigelse. Det er ikke muligt at få detaljerede oplysninger om præsteret ubetalt overarbejde samt kriminelle arbejdstimer (herunder sort arbejde). Ubetalte timer og kriminelle arbejdstimer indgår derfor ikke i opgørelsen af præsterede timer i Arbejdstidsregnskabet¹.

Præsterede arbejdstimer i måneden er beregnet på baggrund af følgende relation:

Antal præsterede timer i måneden

= *Antal betalte timer i måneden*

* $\left(\frac{\text{Præsterede timer i året}}{\text{Betalte timer i året}} \right)$

* $\frac{\frac{\text{Gnsntl. antal præsterede timer pr. job i måneden}}{\text{Gnsntl. antal præsterede timer pr. job i året}}}{\frac{\text{Gnsntl. antal betalte timer pr. job i året}}{\text{Gnsntl. antal betalte timer pr. job i måneden}}}$

¹ I nationalregnskabet, derimod, laves der tillæg for ubetalt overarbejde samt kriminelt arbejde.

Det første led, antal betalte timer i måneden, er oplysninger ATR får fra AMR for alle beskæftigede². I frem-skrivningsperioden får ATR oplysninger om betalte timer om måneden fra beskæftigelse for lønmodtagere (BfL).

Andet led, forholdet mellem præsterede og betalte timer i året, beregnes på baggrund af lønstrukturstatistik-ken, for at konvertere begrebet betalte timer til præsterede timer, og dermed tage hensyn til at alle betalte timer ikke nødvendigvis præsteres, idet den ansatte godt kan have betalt fravær.

Sidste led er en omfordeling af timer hen over året, hvor man tager hensyn til, at den udvikling i betalte timer ikke følger udviklingen af præsterede timer hen over årets måneder, idet fravær som f.eks. ferie, sygdom, søg-nehelligdage ikke er ligeligt fordelt hen over årets måneder.

Genberegning af de præsterede timer december 2022

I forbindelse med udgivelsen af tredje kvartal 2022 er der lavet en genberegning af de præsterede timer tilbage til 2008. Der er indarbejdet nye kilder fra de regionale og kommunale lønsystemer om fravær for ansatte med funktionærlignende ansættelsesforhold for årene 2015 til 2021, hvormed beregningsgrundlaget i forhold til præsterede timer er væsentlig større og dækker langt bredere branche- og sektormæssigt end tidligere. På bag-rund af de nye og gamle data, er der beregnet en månedlig omfordelingsfaktor pr år, på samme måde som beskrevet ovenfor. Derefter er der lavet en gennemsnitlig månedsfordelingsfaktor på baggrund af de 7 år der er til rådighed for hele tidsserien.

Lønsum

Lønsummen i ATR inkluderer aflønning i penge og naturalier, der af arbejdsgiveren udbetales til en ansat for arbejde udført i en periode. Lønsummen i ATR er begrebsmæssigt den samme som den der offentliggøres i erhvervsbeskæftigelse. Dog er populationen forskellig, idet erhvervsbeskæftigelsen opererer med en aktivitets-grænse, som ATR ikke benytter.

Lønsummen i ATR består af A-indkomst, hvoraf der skal betales arbejdsmarkedsbidrag, dvs. løn, honorarer mv. herunder feriepenge, løn under sygdom og barsel, løntilskud af enhver art, vederlag til medlemmer af bestyrelser, udvalg mv. samt pensionslignende ydelser til tidligere ansatte, alle beløb inklusiv arbejdsmarkeds-bidrag. I lønsummen indgår også ATP-bidrag og den skattemæssige værdi af frynsegoder. Desuden indgår de samlede faktiske bidrag til pensionsordninger fra SKAT's Centrale Pensions System (CPS). Refusion af barsels-og sygedagpenge til arbejdsgiveren er fratrukket ved beregningen af lønsummen i ATR.

Lønsummen i ATR indeholder kun den fondede pensionsoptjening, men indtil videre ikke optjening af tjene-stemandspension. Grunden til dette er, at Danmarks Statistik endnu ikke entydigt kan afgrænse erhvervsaktive tjenestemænd og ansatte på tjenestemandslignende vilkår og heller ikke har et system til at beregne optje-ningsbidrag på individniveau for disse grupper. Når dette system er udviklet, vil optjeningsbidrag til tjene-stemandspension blive indarbejdet som en del af lønsummen i ATR.

² I arbejdsmarkedsregnskabet (AMR) beregnes 'betalte' timer for selvstændige og medarbejdende ægtefæller i **hovedjob** ud fra gennemsnitlige betalte timer for lønmodtagere i primære job i samme gruppe (opgjort på baggrund af beskæftigelse for lønmodtagere opdelt på branche, køn, aldersgruppe og referencemåned) korrigeret med en helt aggregeret justering for, hvor meget mere selvstændige og medarbejdende ægtefæller siger de arbejder end lønmodtagere i deres primære job i arbejdskraftundersøgelsen (AKU). 'Betalte' timer for selvstændige og medarbejdende ægtefæller i **bijob** beregnes tilsvarende som for hovedjob, blot er der justeret helt aggregeret for, hvor mange færre timer lønmodtagere arbejder i bijob i forhold til lønmodtagers timer i hovedjob.

Eventuelle henvendelser rettes til

Flemming von Hadeln Løve

Specialkonsulent,
Arbejde og Indkomst

39 17 37 27

fl@dst.dk